

**Oświadczenie złożone
przez senatora Sławomira Kowalskiego
na 29. posiedzeniu Senatu
w dniu 19 marca 2009 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Macieja Nowickiego

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z zaobserwowanym spowalnianiem procesów inwestycyjnych spowodowanym nadmiernymi, moim zdaniem, uprawnieniami dla organizacji ekologicznych wynikającymi z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (DzU z dnia 7 listopada 2008 r.) zwracam się propozycją wprowadzenia do wyżej wymienionej ustawy zmian, które zrównałyby prawa organizacji ekologicznych z prawami strony.

Zgodnie z art. 28 k.p.a. (DzU nr 98 z 2001 r., poz. 1071) stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto na tej podstawie żąda czynności organu. Dodatkowo prawa strony w postępowaniu administracyjnym, w myśl zapisów k.p.a., może żądać organizacja społeczna, gdy jest to uzasadnione jej celami statutowymi oraz gdy przemawia za tym interes społeczny. W tym przypadku organ administracji publicznej, uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania z urzędu lub dopuszcza organizację do udziału w postępowaniu. Posiadanie interesu prawnego wynika z konkretnego stanu faktycznego, z którym związana jest określona norma prawa notarialnego przyznająca to uprawnienie.

W zapisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (DzU z 7 listopada 2008 r.) organizacje ekologiczne mają określone nadmierne prawa szczególne w postępowaniu. Dział III rozdział 4 wyżej wymienionej ustawy wyłącza zapisy art. 31 §4 k.p.a. oraz dodatkowo nadaje prawa szczególne ponad status strony poprzez zapisy art. 44 ust. 2 i ust. 3, które przyjmują brzmienie: „Organizacji ekologicznej służy prawo wniesienia odwołania od decyzji wydanej w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji, także w przypadku, gdy nie brała ona udziału w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, prowadzonym przez organ pierwszej instancji”, „Organizacji ekologicznej służy skarga do sądu administracyjnego od decyzji wydanej w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji, także w przypadku, gdy nie brała ona udziału w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa.”

Ustawa nadaje więc prawa wyjątkowo rozszerzone, ponad prawa ustanowione dla strony, jakiegokolwiek organizacji w każdym przedziale czasowym, mimo że nie brała ona udziału w postępowaniu. Daje to możliwość blokowania procedury postępowania i przedłużania bez ograniczeń procesu przygotowania do realizacji inwestycji liniowych, takich jak drogi, obwodnice itd. Utrudnia to montaż finansowy z udziałem środków UE oraz wydłuża czas i zagraża realizacji tak oczekiwanych i potrzebnych kluczowych inwestycji drogowych dla RP.

Dodatkowo należy stwierdzić, że omawiana ustawa nie określa procedur postępowania dla inwestycji rozpoczętych na podstawie poprzednich regulacji prawnych, a ze względu na tak zwaną ostrożność wytyczne organów uczestniczących w przedmiotowych postępowaniach wskazują na rozpoczęcie procedury od początkowych etapów przygotowania inwestycji. I tak dla przykładu w rozpoczętej już inwestycji, gdzie wykupione są nieruchomości na przebieg zaprojektowanej drogi, należy przygotować wariantowość przebiegu trasy oraz na tej podstawie dokonać oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Dopiero na podstawie wniosków z oceny należy wybrać optymalny wariant do realizacji.

Z wyrazami szacunku
Sławomir Kowalski